

Fiskeridirektoratet
postmottak@fiskeridir.no

Deres ref.

Vår ref.

Saksbehandler
Henriette Skaar

Dato
02.10.2024

Rapport av 15.8.2024 om evaluering av innføring av ERS og VMS for fartøy under 15 meter.

Innledning

Norges Fiskarlag viser til Fiskeridirektoratets rapport av 15.8.2024 om evaluering av innføring av ERS og VMS for fartøy under 15 meter.

Næringen ble presentert rapporten i et digitalt møte den 27. august d.å og Fiskeridirektoratet inviterte næringen til å komme med sine innspill, før rapporten og næringens innspill samlet oversendes departementet. Frist for å komme med innspill ble satt til 30. september.

I rapporten redegjør Fiskeridirektoratet for erfaringer og vurderinger av videre innføring av ERS for fartøy under 10 meter.

Vi konstaterer at rapporten ikke omtaler fartøy under 8 meter, og vi forutsetter dermed at rapporteringskravene kun omfatter en utvidelse avgrenset til fartøy ned til 8 meter og at det ikke er aktuelt med innføring av elektronisk rapportering for fartøy under 8 meter.

Norges Fiskarlag vil innledningsvis påpeke at rapporten er lite nyansert, og vi mener at brukerperspektivet fra fiskernes side ikke er tilstrekkelig belyst i rapporten. Vi viser her særlig til det omfattende arbeidet som er gjort fra organisasjonens side for å få tilpasset rapporteringskravene til flåten under 15 meter, og særlig gruppen mellom 10–11 meter. Rapporten inneholder ingen evaluering av hvilke erfaringer aktørene har rundt gjeldende rapporteringskrav.

Mye av fiskerne sin frykt knyttet til ERS (fangstrapportering) er relatert til feilestimering av vekt. Evalueringsrapporten har ingen analyser/vurderinger om samsvar/avvik mellom angivelse av fangstestimat og registrert vekt på sluttseddel for gruppen mellom 10–11 meter. Dette burde vært gjenstand for en grundigere behandling i rapporten.

Vi vil i det følgende kommentere på enkelt element ved rapporten og gjeldende rapporteringskrav:

Myk håndhevelse

Næringen fikk i møte med Fiskeridirektøren under Lofot-Fishing i 2023 tydelige signaler om at perioden med myk håndhevelse skulle utvides fra ett år til to år fra iverksettelsen for gruppen 10–11 meter 1. juli 2023. Vi registrerer at Fiskeridirektoratet foreslår å korte ned på denne perioden, og Fiskarlaget vil derfor sterkt anmode departementet om å ikke gjøre endringer i strid med det aktørene har innrettet seg etter. Derfor må perioden for “myk håndhevelse” forlenges til å minst omfatte første halvår 2025 for fartøygruppen på 10 meter, og større, mens den nye gruppen må gis tilsvarende to år “myk håndhevelse” fram i tid fra iverksettelsestidspunktet.

Ved overgangen fra myk håndhevelse til ordinær håndhevelse er det viktig at aktørene orienteres om hva denne overgangen innebærer i praksis.

Trinnvis innføring

Fiskeridirektoratet anbefaler departementet å ikke gjøre endringer i den trinnvise innføringen av krav om fangst- og posisjonsrapportering, og at krav om ERS og VMS for fartøy 8–10 meter skal gjelde fra 1. januar 2025. Videre anbefaler Fiskeridirektoratet at det ikke gjøres endringer i ERS-forskriften med tanke på unntak basert på lengde.

Norges Fiskarlag viser til at næringen går inn i en tøff tid med historisk lave kvoter på viktige bestander og derav dårlig lønnsomhet i flåteleddet. Innføring av ERS og VMS for flåten mellom 8–10 meter vil innebære ytterligere kostnader i driften og dermed vil innlemmelse av denne flåtegruppen i ERS/VMS-regimet komme på et svært ugunstig tidspunkt. Fiskarlaget anmoder derfor om å skyve fristen til tidligst 1. juli 2026.

Dispensasjon

Fiskeridirektoratet anbefaler videre at det ikke gjøres endringer i dispensasjoner og at dagens praksis videreføres.

Norges Fiskarlag rettet den 7. juni d.å en henvendelse til Fiskeridirektoratet der vi ba om endringer i behandlingen av dispensasjonssøknader. Brevet ligger vedlagt høringssvaret og vi ber om at Nærings- og fiskeridepartementet gjeninnfører kombinasjonskravet i gjeldende instruks, minimum for en periode på 2 år, for å sikre at instruksene fanger opp fiskere som kan dokumentere manglende datakyndighet.

POR-melding og uforutsette hendelser

Norges Fiskarlag har fått tilbakemeldinger fra våre medlemmer på at det kan oppstå situasjoner som gjør at fiskerne må avbryte fiskeoperasjonen og gå til havn. I slike tilfeller bør det ikke være påkrevd å sende POR melding, men være tilstrekkelig at fisker melder fra til FMC.

Vi ber derfor om at det vurderes å innta et unntak fra POR-melding i ERS-forskriftens § 13 dersom det oppstår uforutsette hendelser som gjør at fisker straks må avbryte fiskeoperasjonen og gå til havn. I slike tilfeller er det tilstrekkelig at fisker melder fra til FMC.

Oppsummert

Norges Fiskarlag viser til de mangelfulle sidene ved evalueringsrapporten. Vi mener at erfaringene fra fiskerne er vesentlige for rapporteringsregimets legitimitet og anbefaler direktoratet å inkludere brukerperspektivet på en bedre måte før myndighetene konkluderer om å utvide ERS/VMS-regimet for båtstørrelser under 10 meter. Bedre ivaretagelse av brukerperspektivet kan skje gjennom spørreundersøkelse blant et representativt utvalg av fiskere, dybdeintervju med noen fiskere, eller en kombinasjon.

Norges Fiskarlag anmoder om følgende:

- Praksisen med myk håndhevelse, med fokus på veiledning og at det er lov å gjøre feil, utvides for flåten 10 – 15 meter fram til og med første halvår 2025, slik at det samsvarer med de signaler og forventninger som ble avklart mellom myndighetene og Fiskarlaget våren 2022.
- Kombinasjonskravet høy alder og manglende datakyndighet gjeninnføres i gjeldende instruks
- Innfasing av fartøy 8-10 meter utsettes i første omgang til 1. juli 2026

- Det forskriftsfestes et unntak fra krav om POR melding dersom det oppstår uforutsette hendelse som gjør at fisker må avbryte fiskeoperasjonen og gå til havn.

Med hilsen
Norges Fiskarlag

Sverre Johansen

Henriette Skaar

Kopi:

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskrevet signatur.